

ХРОНІКА НАУКОВИХ ПОДІЙ

ОГЛЯД НАУКОВИХ ПОДІЙ

ДРУГИЙ СЕМІНАР З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ІМ. ЖАНА МОНЕ

Науковців, експертів, викладачів і правників у сфері європейського права об'єднала 11 квітня 2012 р. наукова подія, що відбулася в Національному університеті «Києво-Могилянська Академія» — Другий семінар з актуальних питань права Європейського Союзу (далі — ЄС, Євросоюз) у рамках програми ім. Жана Моне. Темою заходу було «Імплементация і застосування “секторного *acquis*” ЄС у правовій системі України: здобутки, проблеми і виклики». Учасниками семінару були науковці, викладачі, представники органів державної влади України, представники міжнародних європейських організацій. Експерти обговорили прогрес, досягнутий нашою державою, і виклики застосування «секторного *acquis*» ЄС в Україні, зокрема, у галузі енергетики, захисту прав людини, політики конкуренції, захисту прав споживачів та соціальної політики. Семінар був побудований за принципом обговорення основних сфер «секторального *acquis*». Представник Енергетичного співтовариства Р. Карова у своєму виступі визначила основні особливості імплементации і застосування «енергетичного *acquis*» у правових системах третіх країн. Зокрема, було відзначено механізми й наслідки імплементации «енергетичного *acquis*» у правовій системі України. Представник Міністерства юстиції України наголошувала на особливостях застосування «секторального *acquis*» у правовій системі України і наголошувала на факторах ефективної асоціації з Європейським Союзом. Окремим блоком були представлені теми щодо взаємодії Європейського Союзу та Ради Європи як механізму імплементации *acquis* з захисту прав людини. У цьому зв'язку представник Європейського суду з прав людини П. Пушкар наголошував на основних складових *acquis* з захисту прав людини та основних практичних й інституційних аспектах приєднання Європейського Союзу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Одним із аспектів економічної інтеграції є забезпечення ефективної не викривленої конкуренції на внутрішньому ринку Європейського Союзу та ефективний вплив на міжнародну торгівлю з третіми країнами. У цьому зв'язку в рамках семінару представник Антимонопольного комітету України В. Талах та наукові експерти обговорили механізм імплементации та застосування «конкурентного *acquis*» у правовій системі України. Окремі аспекти особливостей таких напрямів діяльності Євросоюзу, як захист прав споживачів та соціальна політика, були предметом жвавої дискусії науковців, які представляли Національний університет

«Києво-Могилянська Академія», Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет «Одеська юридична академія» тощо. Нагадаємо, що семінар проходив у рамках серії аналогічних заходів, які були ініційовані кафедрою ім. Жана Моне під керівництвом кандидата юридичних наук, доцента Р. Петрова.

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ НА РОЗВИТОК ДЕМОКРАТІЇ ТА ОХОРОНИ ПРАВ ЛЮДИНИ»

У Республіці Польща 22–23 квітня 2012 р. проходила міжнародна конференція «Вплив міжнародних стандартів на розвиток демократії та охорони прав людини». Організаторами конференції були Інститут економіки та управління Університету Яна Кочановського в Кілчах та Комісія правосуддя та захисту прав людини Сейму Республіки Польща. Конференція проходила під почесним патронатом Ж. М. Баррозу (Голова Європейської комісії) та президента Александра Квасневського. Захід було організовано з нагоди 15-річчя прийняття Конституції Республіки Польща та 20-ї річниці підписання Договору про Європейський Союз. Відкрите засідання розпочав заступник Голови Сейму Ежи Вендердих. Конференція проходила в Парламенті Республіка Польща (Сеймі), м. Варшава.

У конференції брали участь науковці різних країн (Австрія, Білорусь, Бразилія, Італія, Литва, Нідерланди, Норвегія, Польща, Російська Федерація, Словаччина, Сполучені Штати Америки, Чехія, Угорщина, Україна тощо). Члени редакційної колегії науково-практичного журналу «Європейське право» представляли Україну на цьому науковому заході (О. Лисенко, О. Святун, К. Смирнова, А. Федорова). Конференція охоплювала широке коло питань щодо міжнародних умов для розвитку демократії та захисту прав людини й розвиток норм у цій галузі в процесі європейської інтеграції. Тематика секцій міжнародної конференції охоплювала як теоретичні, так і практичні аспекти захисту прав людини на універсальному та регіональному рівнях. Обговорювалися питання щодо впливу європейської інтеграції на правовий порядок держав-членів та третіх країн, механізмів імплементації європейських стандартів захисту прав людини на національному рівні держав, зокрема України, впливу міжнародних стандартів та розвиток демократії, верховенства права і захисту прав людини в країнах Центральної та Східної Європи. порушувалися питання щодо міжнародних стандартів судочинства та їх впливу на європейські стандарти в рамках Ради Європи та Європейського Союзу. У ході дискусії також розглядалися питання щодо міжнародних стандартів правосуддя, захисту життя і здоров'я, освіти, науки, культури, спорту й охорони навколишнього середовища, стандартів рівності та боротьби з дискримінацією. Серед тем конференції були деякі теоретичні проблеми прав людини та вплив органів Ради Європи та Європейського Союзу на механізм захисту прав людини.

МІЖНАРОДНА ШКОЛА «ПРАВОВІ СИСТЕМИ СУЧАСНОСТІ»

23–26 квітня 2012 р. в м. Одесі відбулося проведення Міжнародної школи «Правові системи сучасності». Організаторами виступили: Національний університет «Одеська юридична академія» та Новосибірський державний технічний університет (Росія). Міжнародна школа включала в себе цикл з 15 лекцій, присвячених порівняльному правознавству, особливостям наднаціональних і національних правових систем. Ряд лекцій було присвячено особливостям правової системи Європейського Союзу та системі права Ради Європи.

У якості експертів у Міжнародній школі брали участь представники провідних університетів і практикуючі юристи з Азербайджану (кандидат юридичних наук, доцент Д. Гараджаєв), Ізраїлю (адвокат М. Баришніков), Киргизстану (доктор юридичних наук, доцент А. Ісраїлова), Молдови (доктор М. Доменте) США (адвокат Р. Керіган), Росії (старші викладачі Р. Газізова та Р. Заякіна, доктор юридичних наук, доцент В. Толстих), України (докторант Т. Анцупова, доктор юридичних наук, професор Х. Бехруз, доктор юридичних наук, професор М. Дамірлі, кандидат юридичних наук, доцент І. Кривцова, доктор юридичних наук, професор Н. Мішина), а також представники Місії ЄС із прикордонної допомоги Молдові та Україні.

Слухачами Міжнародної школи стали 30 студентів з Росії та України, яким за підсумками участі були вручені сертифікати.

КРУГЛИЙ СТІЛ НА ТЕМУ «ВИКОНАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНА — ЄС: ЧИ Є ПРОГРЕС У СЕКТОРАЛЬНИХ РЕФОРМАХ?»

Представники уряду України, провідних недержавних аналітичних центрів, незалежні експерти, представники посольств країн Європейського Союзу, міжнародних організацій обговорили питання стану й перспектив реалізації євроінтеграційних реформ України у різних секторах економіки в рамках круглого столу на тему «Виконання Порядку денного асоціації Україна-ЄС: чи є прогрес у секторальних реформах?», що був проведений 27 червня 2012 р. Захід був ініційований Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту «Економічні аспекти європейської інтеграції України крізь призму виконання пріоритетів ПДА: експертний аналіз, рекомендації та публічна дискусія», що здійснюється за підтримки Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження» та у співпраці з Громадською експертною радою при українській частині Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС.

Під час круглого столу експерти Інституту економічних досліджень та політичних консультацій представили результати моніторингу реалізації економічних аспектів європейської інтеграції, відображених у Порядку денному асоціації Україна–Євросоюз. Також учасники круглого столу обговорили поточний стан реалізації євроінтеграційних реформ у різних секторах економіки України, зокрема у сферах державних закупівель, оподаткування, митного контролю, в енергетичній та транспортній галузях.

**МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ІМ. ЖАНА МОНЕ
«ГОТОВНІСТЬ УКРАЇНИ ВИКОНУВАТИ ОBOB'ЯЗКИ
В РАМКАХ АСОЦІАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ
У СФЕРАХ ЗБЛИЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА, ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА
І ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»**

У Національному університеті «Києво-Могилянська Академія» (далі — НаУКМА) 8–9 жовтня 2012 р. відбулась міжнародна конференція ім. Жана Моне. Готовність України виконувати обов'язки в рамках асоціації з Європейським Союзом (далі — ЄС) у сферах зближення законодавства, верховенства права і захисту прав людини стала предметом обговорення експертами, дослідниками і викладачами європейської інтеграції з різних областей України, представниками інститутів ЄС та країн — членів ЄС.

У міжнародній конференції у рамках програми ім. Жана Моне, яка відбулась у партнерстві з Карловим університетом у Празі (Чехія), Університетом Коменського в Братиславі (Словаччина) та Гейдельберзьким університетом (Німеччина), взяли участь представники Делегації ЄС в Україні, міжнародних організацій, урядових установ України, провідні експерти і науковці з європейської інтеграції, члени локальних осередків Української асоціації європейських студій (УАЕС).

Конференцію відкрили: С. Квіт, президент НаУКМА, І. Почух, Надзвичайний і повноважний посол Чеської Республіки в Україні, П. Гамжік, Надзвичайний і повноважний посол Словаччини в Україні, Хосе Роман Леон Лора, представник Делегації ЄС в Україні, Р. Петров, голова кафедри права ЄС ім. Жана Моне в НаУКМА та президент Української асоціації європейських студій.

Першу секцію семінару було присвячено обговоренню європейських критеріїв готовності країни виконувати обов'язки в рамках асоціації з Європейським Союзом у сферах зближення законодавства і верховенства права.

Хосе Роман Леон Лора розповів про критерії готовності країни виконувати обов'язки в рамках асоціації з Європейським Союзом в сферах зближення законодавства і верховенства права, які встановлено ЄС. Доктор Е. Руффер (голова Департаменту права ЄС Міністерства закордонних справ Чехії) зробив фаховий огляд практики Суду ЄС із тлумачення, запровадження і застосування угод про асоціацію. Професор П. Свобода (юридичний факультет Карлова університету в Празі (Чехія)) зробив змістовний аналіз еволюції угод про асоціацію у відносинах між ЄС та третіми країнами. Професор Н. Шишкова (голова кафедри ім. Жана Моне, Університет в Оломоці (Чехія)) порівняла майбутню угоду про асоціацію між ЄС і Україною та колишню угоду про асоціацію між ЄС і Чехією. Професор П.-К. Мюллер-Граф (директор Інституту європейського права Гейдельберзького університету (Німеччина)) наголосив про важливу роль принципу верховенства права як фундації «*acquis* ЄС». Професор В. Кунова (голова кафедри ім. Жана Моне Університету Коменського в Братиславі (Словаччина)) розповіла про словацький досвід виконання обов'язків у рамках асоціації з Європейським Союзом у сферах зближення законодавства, верховенства права і захисту прав людини. Професор Б. Фабри (кафедра теорії права Університету Коменського в Братис-

лаві (Словаччина)) торкнувся питань взаємозв'язку європейських спільних демократичних цінностей та Східного партнерства.

Другу секцію семінару було присвячено обговоренню готовності України виконувати обов'язки в рамках асоціації з Європейським Союзом у сферах зближення законодавства і верховенства права та захисту прав людини.

Доцент Р. Петров представив бачення стану готовності України виконувати обов'язки в рамках асоціації з Європейським Союзом у сферах зближення законодавства, верховенства права і судового захисту. Професор С. Шевчук (факультет правничих наук НаУКМА) зробив фаховий огляд відповідності адміністративної і судової системи в Україні європейським стандартам. Професор В. Кампо (суддя Конституційного Суду України) говорив про застосування європейських спільних демократичних цінностей у практиці Конституційного Суду України. Професор А. Мелешевич (декан факультету правничих наук НаУКМА) зробив огляд сучасного стану відповідності захисту прав людини в Україні до стандартів ЄС та Ради Європи в Україні. Доктор С. Маточова (Конституційний Суд Чехії) зазначила про чеський досвід виконання обов'язків у рамках асоціації з Європейським Союзом. Доцент Л. Фалалеева (кафедра прав людини, міжнародного та європейського права Академії адвокатури України) підкреслила в своєму виступі, що верховенство права є домінантою європейської системи захисту прав людини. Назар Кульчицький (Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини) представив своє бачення відповідності захисту прав людини в Україні до стандартів ЄС та Ради Європи в Україні.